

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 1P/54/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5618200880
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Podhorcová
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2019:5618200880.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš sudkyňou JUDr. Katarínou Podhorcovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletého F. E., nar. X. XX. XXXX, bytom C. XXX, t. č. v náhradnej osobnej starostlivosti starej matky T. E., nar. X. X. XXXX, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 30, Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, dieťa otca H. E., nar. XX. X. XXXX, trvale bytom B. XXX, a matky R. E., nar. X. X. XXXX, trvale bytom B. XXX, t. č. bytom T. XXX/X, Turany nad Váhom, v konaní o návrhu otca na zníženie výživného, takto

rozhodol:

I. Súd návrh otca na zníženie výživného **z a m i e t a**.

II. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 22. 03. 2018 podal otec maloletého na súd návrh na „pozastavenie výživného do doby jeho práceneschopnosti“. Návrh odôvodnil tým, že počnúc od 15. 3. 2018 je rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš povinný prispievať na výživu maloletého F. čiastkou po 50,- eur mesačne, plus 10,- eur platí zameškané výživné. Dňa 18. 2. 2018 sa mu stal úraz, bol ihneď hospitalizovaný a 2. 3. 2018 ho operovali, jedná sa o zlomeninu stavca chrbtice. Zranenie a následná liečba vyžadujú dlhší čas práceneschopnosti. V čase podania návrhu sa tiež vyjadril, že nedisponuje žiadnymi finančnými prostriedkami a nie je schopný pracovať, preto nevie dodržať termín splácania výživného. Uvedenú skutočnosť považuje za dočasnú a nepredvídateľnú situáciu. Súčasťou návrhu otca bola prepúšťacia správa Neurochirurgickej kliniky nemocnice v Nových Zámkoch zo dňa 7. 3. 2018 s objektívnym nálezom kompresívnej fraktúry tela stavca Th8, s operačnou stabilizáciou. Pacient bol prijatý po páde z motocykla s poranením hrudnej chrbtice. Ďalšou prílohou návrhu bolo potvrdenie o dočasnej pracovnej neschopnosti otca od 18. 2. 2018.

2. Dňa 14. 5. 2018 otec doplnil svoj návrh vyjadrením, že v súčasnosti je bez zamestnania, bez akéhokoľvek príjmu, nemá nárok na nemocenské dávky, ani sám nemá životné minimum. Bude sa snažiť čo v najkratšej dobe zlepšiť svoju životnú a príjmovú situáciu a svoju povinnosť si plniť.

3. Pred dožiadaným Okresným súdom Nové Zámky otec po zákonom poučení účastníka konania pri výsluchu uviedol, že jeho podanie je návrhom na zníženie výživného, od 1. 4. 2018, na sumu 28,08 eur mesačne. Nezamestnaný je od novembra 2017, bez akéhokoľvek príjmu, nevznikol mu nárok na nemocenské dávky, lebo jeho bývalý zamestnávateľ za neho nevykonával odvody. Sám nemá ani životné minimum. Zamestnaný bol asi do novembra 2017, občas chodil do zamestnania, pretože robil iba na dohodu, kosil trávu a robil iné pomocné práce. Mesačne zarobil okolo 200,- eur. Názov firmy si nepamätá, sídlo má v Štúrove. Na úrad práce sa nešiel zaevidovať, nevie prečo. V spoločnej domácnosti žije iba s matkou na adrese B. XXX. Vyživovaciu povinnosť má k maloletému F. v čiastke po 50,- eur mesačne,

tiež dve vyživovacie povinnosti voči maloletému H. E., nar. XX. X. XXXX, a maloletej T. E., nar. X. X. XXXX, obe deti boli zverené do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky O. E.. Keď má brigádu, svojej matke prispieva do spoločnej domácnosti sumou okolo 50 - 60,- eur mesačne. Iné výdavky nemá. Nevlastní žiadny hnutelný, ani nehnuteľný majetok. Dom, v ktorom býva, je vlastníctvom jeho matky. Je si vedomý svojich vyživovacích povinností na všetky tri maloleté deti, avšak v súčasnej dobe nie je schopný toľko platiť. Keď ukončí práceneschopnosť, bude si hľadať zamestnanie, je ochotný platiť aj vyššiu sumu výživného. Pojednávania sa zúčastniť nechce, nevedel by, kam sa má dostaviť, rozhodnutie ponecháva na zvážení súdu a žiada, aby sa pojednávalo v jeho neprítomnosti.

4. Matke maloletého, R. E., bol doručený návrh otca oznámením o podanom návrhu podľa § 116 ods. 2 Civilného sporového poriadku v spojení s § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku.

5. Okresný súd Liptovský Mikuláš nariadil termín pojednávania na deň 5. 3. 2019. Matka a otec maloletého sa na tento termín nedostavili, doručenie predvolania matke nebolo vykázané ani zákonnou fikciou, preto vznikla procesná prekážka brániaca vykonať pojednávanie, a toto bolo odročené na deň 11. 4. 2019. Pojednávanie bolo vykonané v neprítomnosti otca maloletého, ktorému bolo doručené predvolanie na pojednávanie dňa 25. 3. 2019. Matka maloletého sa na pojednávanie dostavila.

6. Stará matka maloletého, T. E., ktorej je maloletý zverený do náhradnej osobnej starostlivosti, na pojednávaní vyjadrila nesúhlas s návrhom otca na zníženie výživného. Podľa nej, skôr sú dané dôvody na zvýšenie výživného. Na maloletého sa od poslednej úpravy výživného zvýšili výdavky. V súčasnosti navštevuje 6. ročník Základnej školy v Ľubeli. Navštevuje i Základnú umeleckú školu v Liptovskom Mikuláši trikrát do týždňa, hrá na husle, učiteľ je s ním spokojný, a jeho to baví. Platí 80,- eur ročne. Výdavky na dopravu to tejto školy predstavujú 14,16 eur mesačne. V septembri mu kúpila husle za 120,- eur, predtým hrával i na saxofón jeden rok, avšak prestal kvôli tlaku v nose a v ústach, často sa mu púšťala krv. Predtým, v Dúbrave, keď navštevoval hru na flautu, riaditeľka školy im odporučila základnú umeleckú školu, pretože je nadaný. Pokiaľ ide o ďalšie výdavky, už tretikrát platili za okuliare, naposledy 140,- eur v septembri 2018. Vlni platila za letný tábor 200,- eur, teraz bude potrebné zaplatiť lektora anglického jazyka 20,- eur, čakajú ich výdavky za lyžiarsky kurz, lyžiarsku výstroj. Tiež mu treba zubný strojček, lekár je ochotný urobiť ho lacnejšie, za 180,- eur, naučí ich strojček dotahovať. V súčasnosti nemajú zvýšené výdavky na zdravotnú starostlivosť, zvýšené výdavky majú na stravu, ošatenie, obuv, hygienu. Maloletý narástol, viac jedáva. Kупuje mu väčšiu veľkosť oblečenia, preto mu ho netreba často meniť. Do roka zoderie 3 - 4 páry obuvi, plus kupuje mu kopačky na futbal, hrá i súťažne. Na zápasy ich väčšinou berie tréner, poskytujú mu i občerstvenie a pitie, ona mu stravu nebalí. Poplatky do futbalového klubu neplatí, patrí obci. V škole prispieva vnukovi na rôzne akcie. F. chodíva na bicykli, tiež na trať do lesa, treba mu prilbu, naposledy mu ju kupovala pred 2 - 3 rokmi, bicykel i prilbu mala z druhej ruky. Za drevo platí 150,- eur ročne na osobu, v domácnosti žijú štyria, ona, F., jej syn A. vo veku 31 rokov, F. sestra D. vo veku 10 rokov. Jej syn pracuje, spláca úver na dom, čerpaný na vyplatenie súrodencov manžela po 250,- eur mesačne. Ona platí elektrinu, syn za seba drevo a uhlie. Ona dostáva vdovský dôchodok vo výške 300,- eur. Momentálne sa zamestnala, od 1. 3. 2019, s čistým príjmom 487,46 eur, pracuje v nemocnici v Liptovskom Mikuláši ako upratovačka, robí na dvanásťhodinové zmeny, každý druhý deň, od 06.00 do 18.00 hod. Na maloletú D. má výdavky bežné. S F. už v súčasnosti nechodíva na špeciálne očné vyšetrenia, nemala na to peniaze, potrebné bolo chodiť do súkromnej kliniky do Vrútok na cvičenia, čo mesačne stálo 150,- eur. Napriek odporúčeniu zdravotníckeho zariadenia, aby v terapii pokračoval, nemajú na to prostriedky.

7. Matka maloletého na pojednávaní uviedla, že sa nemá k čomu vyjadrovať. Podľa nej by výživné malo zostať v takej výške ako doposiaľ, určite by sa nemalo znižovať. Ona s otcom maloletého nežije v jednej domácnosti. Pred pojednávaním s ním telefonovala, povedal jej, že nepríde, jedna cesta trvá 5 hodín, späť rovnako, nemá peniaze. Vravel jej, že by mal mať nejakú brigádu. Nevie, aký má zdravotný stav, tvrdil jej, že nie dobrý. Ona je momentálne nezamestnaná, nie je evidovaná ako uchádzačka o zamestnanie. Nemá žiaden príjem. Žije s priateľom, ktorý pracuje a finančne ju podporuje. Dala si žiadosť o prijatie do zamestnania. Býva v Q. F. R., ulica T. XXX/X, v podnájme, ktorý platí priateľ v sume 50,- eur mesačne.

8. Kolízny opatrovník sa na pojednávaní vyjadril, že maloletý rastie, stále sa mu zvyšujú výdavky spojené aj s jeho zdravotným stavom, s jeho záľubami, a tieto znáša prevažne stará matka zo svojho príjmu. Zníženie výživného nie je v záujme maloletého dieťaťa.

9. Okrem výsluchu matky maloletého, starej matky T. E., ktorej je maloletý zverený do náhradnej osobnej starostlivosti, súd vykonal i dokazovanie i oboznámením s obsahom listinných dôkazov zadovaných v konaní, najmä s lustráciami v registri obyvateľov u matky, otca, maloletého dieťaťa, T. E., s lustráciou v evidencii v Sociálnej poisťovne, s obsahom potvrdenia o dočasnej pracovnej neschopnosti otca, s obsahom zápisnice o výsluchu otca pred dožiadaným Okresným súdom Nové Zámky, so správou všeobecného lekára otca, so správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky o rodičoch maloletého, s potvrdením o príjme a s obsahom pracovného posudku otca u zamestnávateľa I.T.R., s. r. o., Lučenec, a s obsahom pripojených spisov Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp. zn. 9P/119/2014, sp. zn. 9P/38/2017.

10. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len ZR), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

11. Podľa § 62 ods. 2 ZR, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

12. Podľa § 62 ods. 3 ZR, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. 13).

13. Podľa § 62 ods. 4 ZR, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

14. Podľa § 62 ods. 5 ZR, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

15. Podľa § 62 ods. 6 ZR, ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

16. Podľa § 75 ods. 1 ZR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

17. Podľa § 75 ods. 2 ZR, výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

18. Podľa § 78 ods. 1 ZR, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

19. Podľa § 78 ods. 2 ZR, ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia.

20. Podľa § 78 ods. 3 ZR, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

21. Podľa § 81 ods. 1 ZR, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

22. Hodnotiac vykonané dôkazy jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach, s prihliadnutím na skutočnosti, ktoré počas konania vyšli najavo, súd zistil nasledovné. Predmetom konania v prejednávanej veci je návrh otca na zníženie výživného na maloletého, ktorý je v náhradnej osobnej starostlivosti T. E. na základe rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 9P/119/2014 - 116 zo dňa 10. 6. 2015. Z rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 9P/38/2017 - 59 zo dňa 8. 1. 2018, mal súd preukázané, že matka bola zaviazaná prispievať na výživu maloletého sumou 80,- eur mesačne, počnúc od 20. 4. 2017, otec bol zaviazaný prispievať na výživu maloletého čiastkou po 50,- eur mesačne, počnúc od 20. 4. 2017, a to obidvaja rodičia na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, do plnoletosti dieťaťa, a od plnoletosti dieťaťa, k rukám dieťaťa. V čase ostatného rozhodovania o výživnom maloletý navštevoval 4. ročník Základnej školy v Dúbrave. I vtedy maloletý potreboval okuliare a pravidelné cvičenie očí, mal viaceré záujmové aktivity, tanečnú, turistický krúžok, futbal, základnú umeleckú školu, hru na saxofón. V čase posledného rozhodovania o výživnom sa počet vyživovacích povinností rodičov nezmenil (matka 2, otec 4). Stará matka - navrhovateľka žila s dvomi maloletými deťmi zverenými v náhradnej osobnej starostlivosti v rodinnom dome, ktorého bola spoluvlastníčkou, spolu s plnoletým synom, ktorý bol zárobkovo činný. Príjem starej matky bol tvorený len poskytovaným vdovským dôchodkom vo výške 287,- eur mesačne. Súčasne poberala prídavky na dve deti a príspevok na deti v náhradnej osobnej starostlivosti po 80,- eur mesačne na každé dieťa. V čase posledného rozhodovania o výživnom obidvaja rodičia boli nezamestnaní, matka dlhodobo. Otec bol naposledy zamestnaný na základe dohody o pracovnej činnosti od 14. 6. 2016 do 31. 3. 2017. Obidvaja rodičia neboli evidovaní ako uchádzači o zamestnanie, vyradení boli z dôvodu nespolupráce s úradom práce, sociálnych vecí a rodiny. Ani jeden z rodičov nebol poberateľom dávok vyplácaných úradom, taktiež neboli poberateľmi dávok v nezamestnanosti, nemocenských a dôchodkových dávok. Otec bol hospitalizovaný od 26. 10. 2017 do 3. 11. 2017.

23. V súčasnosti je otec nezamestnaný. Zo správy Sociálnej poisťovne vyplýva, že nie je poberateľom nemocenských dávok. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky zo dňa 14. 2. 2019 vyplýva, že nie je poberateľom dávky v hmotnej núdzi, dávky sociálnej pomoci, rodičovského príspevku, ani inej dávky vyplácanej úradom práce. Otec a matka nie sú vedení ako uchádzači o zamestnanie. Z poslednej evidencie uchádzačov o zamestnanie boli vyradení z dôvodu nespolupráce, matka v roku 2013, otec 27. 6. 2016.

24. Z odôvodnenia rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp. zn. 9P/119/2014 zo dňa 10. 6. 2015 je zrejmé, že maloletý bol zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke z dôvodu zanedbávania starostlivosti o deti matkou maloletých. Obidvaja rodičia súhlasili so zverením maloletého a jeho sestry do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky T. E..

25. Po vyhodnotení dokazovania súd konštatuje, že návrh otca na zníženie výživného na maloletého nie je dôvodný. Otec návrh na zníženie výživného odôvodňuje skutočnosťou, že 18. 2. 2018 sa mu stal úraz, je práceneschopný, pričom ku dňu rozhodovania, o zmene tohto stavu súd neinformoval. Pritom zo správy všeobecnej lekárnky pre C. E.. P. R. zo dňa 28. 2. 2019 vyplýva, že otec nie je práceneschopný. O charaktere ochorenia, a tým o prípadnej obmedzenej možnosti výberu zamestnania, nie je možné sa vyjadriť, pretože lekárnka nemá k dispozícii žiadne kontrolné odborné nálezy otca po úraze chrbtice vo februári 2018. Pozornosti súdu neuniklo, že z lekárskej prepúšťacej správy otca z hospitalizácie na traumatologickom oddelení FNŠP Nové Zámky vyplýva, že otcovi sa stal úraz 18. 2. 2018 pri páde z motorky, v alkoholovej ebriete. Hoci otec argumentuje pri návrhu na zníženie výživného skutočnosťou, že mu zdravotný stav nedovoľuje v primeranej miere uplatniť sa na trhu práce, tak na druhej strane jeho lekárnka prvého kontaktu nedisponuje od neho dlhodobo žiadnou zdravotnou dokumentáciou, na základe ktorej by bolo možné v súčasnosti vyjadriť sa ku zdravotnému stavu otca, a žiadne doklady, ktoré by svedčili pre obmedzenie pracovnej spôsobilosti, ani súdu nepredložil. Podľa vyjadrenia lekárnky otec nie je práceneschopný. Súd tiež podotýka, že otec nie je evidovaný ani ako uchádzač o zamestnanie, keď vlastným zavinením bol vyradený z evidencie uchádzačov o zamestnanie už v roku 2016. Dohodu o pracovnej činnosti vykonával od 1. 1. 2018 do 23. 2. 2018. Ani v období po úraze sa otec nezaujímal o evidenciu uchádzača o zamestnanie, neinicioval lekárske posúdenie je pracovnej spôsobilosti, podľa vyjadrenia matky, pracuje brigádnicke.

26. Na druhej strane, objektívne nespochybný vývoj životných nákladov spojených so starostlivosťou o maloletého F., u ktorého sa v súvislosti so zvyšujúcim sa vekom zvýšili výdavky na jeho stravovanie, ošatenie, obuv, hygienu, rovnako i výdavky súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti, s

jeho športovými a umeleckými aktivitami, sú skutočnosťami, ktoré bránia zníženiu výživného. Súd tiež zdôrazňuje, že ťarchu osobnej starostlivosti o maloletého, rovnako i jeho sestru, prevzala jeho stará matka, nie rodičia, starostlivosť poskytuje mimoriadne zodpovedne, maloletý u nej prospieva, všestranne sa rozvíja, a túto skutočnosť by mal mať otec, ale i matka, stále na zreteli.

27. Vzhľadom k preukázanému skutkovému stavu súd dospel k záveru, že zníženie výživného by bolo v zásadnom rozpore s primeraným vyjadrením proporcionality zárobkových možností a schopností otca a potrieb maloletého, preto návrh otca, ako nedôvodný, zamietol.

28. O trovách konania súd rozhodol v súlade s ust. § 52 Civilného mimosporového poriadku, keď žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš. Odvolanie môže podať účastník, v neprospech ktorého bolo rozhodnutie vydané. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Žiline.

Popri všeobecných náležitostiach je potrebné v odvolaní uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie na peňažné plnenie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov, alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému podľa § 370 a nasl. CMP.